05/10/2018

Γυναίκες στη σκιά της βίας: Η ποιμαντική ευθύνη

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία υπό την ευθύνη της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής επί Ειδικών Ποιμαντικών Θεμάτων και Καταστάσεων, πιλοτικό Συνέδριο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος για τις Ι. Μητροπόλεις της Θράκης, με θέμα: « **Γυναίκες στη σκιά της βίας**: **Η ποιμαντική ευθύνη** και η οπτική των θρησκειών». Το Συνέδριο έλαβε χώρα στην Αλεξανδρούπολη, από τις 28 έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 2018, στο Ανθίμειο Πολιτιστικό Κέντρο και την ευθύνη της φιλοξενίας είχε η Ιερά Μητρόπολη Αλεξανδρουπόλεως. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου δόθηκε η ευκαιρία, τόσο στους αξιόλογους ομιλητές όσο και στους εκατό και πλέον παρευρισκομένους να γνωρίσουν τις θέσεις δύο μεγάλων μονοθεϊστικών θρησκειών, του Ισλάμ και του Χριστιανισμού (της Ορθοδόξου Χριστιανικής Εκκλησίας), αλλά και να συνδιαλεχθούν μεταξύ τους σε μια προσπάθεια να γνωριστούν βαθύτερα.

Το Συνέδριο ξεκίνησε με τον Χαιρετισμό του φιλοξενούντος Ποιμενάρχου, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως και Σαμοθράκης κ. Ανθίμου, ο οποίος αφού πρώτα καλωσόρισε τον Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας και διά Βίου Μάθησης κ. Γεώργιο Καλατζή, τους Σοφιολογιωτάτους Μουφτήδες Διδυμοτείχου, Ξάνθης και Κομοτηνής, τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως κ.

Αθηναγόρα, τον Πανοσιολογιώτατο Αρχιμ. κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, Γραμματέα, καθώς και τα Μέλη της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής και της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου από την Εκκλησία της Ελλάδος και την Ι. Αρχιεπισκοπή Αθηνών, στη συνέχεια περίεγραψε σύντομα τους στόχους του πιλοτικού αυτού Συνεδρίου, τόνισε την σημασία της πρόληψης φαινομένων έμφυλης βίας και την ανάγκη συνεργασίας όλων των Θρησκευτικών Κοινοτήτων-Ενοριών, κάλεσε δε τον Αρχιμ. κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο να αναγνώσει Μήνυμα-Χαιρετισμό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.

Στο Μήνυμά του ο Μακαριώτατος τόνισε τα εξής: «...Είναι η πρώτη φορά που η Εκκλησία της Ελλάδος επιχειρεί μιας τέτοιας μορφής Συνέδριο, που αποτελεί αποτέλεσμα άριστο καλής συνεργασίας... Σε μία εποχή που αποθεώνεται η ατομική αποτελεσματικότητα, αποδεικνύεται έμπρακτα, μέσω του Συνεδρίου αυτού, η αξία της συναντήσεως, της ευαισθητοποιήσεως, της συστρατεύσεως και της συνεργασίας για την ενότητα όλων. Η ανισότητα των δύο φύλων και οι ραγδαίες μεταβολές στις κοινωνίες και στις οικογενειακές σχέσεις δημιουργούν νέες πραγματικότητες, ενώ αποκαλύπτουν τις παλαιές παθολογίες π.χ. βία, οι οποίες δυστυχώς συνεχίζονται... Με χαροποιεί ο διάλογος ανάμεσα στους θεολόγους και τους εκπροσώπους της Εκκλησίας με τους θεολόγους και τους εκπροσώπους των Μουσουλμάνων Ελλήνων πολιτών. Θέματα που απασχολούν την κοινωνία δεν είναι δυνατόν να μην γίνονται αντικείμενο ευρύτερης συζήτησης και προβληματισμού και αναζητήσεως προτάσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των φαινόμενων της ενδοοικογενειακής και όχι μόνο βίας, εκδηλώνοντας από μια άλλη θέση την αλληλεγγύη μας στους δοκιμαζομένους από την βία αδελφούς και αδελφές μας... Βρισκόμαστε στη σημαντική στιγμή της συναντήσεως και της οργανώσεως θεσμών και δομών που υπηρετούν κάθε άνθρωπο ανεξάρτητα από το φύλο, την θρησκεία ή την καταγωγή του αποδεικνύοντας πως η συνάντηση των Θρησκειών μπορεί στον κοινωνικό χώρο να βοηθήσει στην θεμελίωση Κοινοτήτων αλληλεγγύης και αμοιβαίου σεβασμού».

Η Α΄ Συνεδρία είχε ως ομιλητές τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ιλίου κ. Αθηναγόρα και τον Σοφιολογιώτατο Μουφτή Διδυμοτείχου κ. Οσμάν Χαμζά, υπό τον συντονισμό του Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων κ. Γεωργίου Καλατζή. Στην Συνεδρία αυτή επιχειρήθηκε να σκιαγραφηθεί από τους κ.κ. Εισηγητές το πεδίο του Συνεδρίου. Ο Μητροπολίτης Ιλίου κ. Αθηναγόρας προσπάθησε με την εισήγηση του να απαντήσει σε ερωτήματα που αφορούσαν το λόγο της πραγματοποιήσεως του Συνεδρίου αυτή την χρονική στιγμή από την Εκκλησία, τη σημασία του Συνεδρίου, την χρονική καταλληλόλητα ως προς τη διεξαγωγή του, την σύνθεση των ομάδων εργασίας και τον γενικότερο ρόλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στα σημερινά προβλήματα και σύγχρονα θέματα. Με τη σειρά του ο Σοφιολογιώτατος Μουφτής

κ. Οσμάν Χαμζά μίλησε για τα στάδια της τιμωρίας για την γυναίκα στο Ισλάμ.

Το Σάββατο 29 Οκτωβρίου ξεκίνησε το Συνέδριο με την Β΄ Συνεδρία που είχε ως θέμα τα «Στερεότυπα & Στάσεις ζωής που γεννούν βία», με ομιλητές την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας της Θρησκείας του Α.Π.Θ. κ. Νίκη Παπαγεωργίου και τον Ιεροδιδάσκαλο-Εκπαιδευτικό κ. Ορφάν Μολλά. Η κ. Παπαγεωργίου υποστήριξε την ανάγκη υπέρβασης των έμφυλων στερεοτύπων και προκαταλήψεων στην κοινωνία από πλευράς της Ορθόδοξης Εκκλησίας και ο κ. Μολλά αντλώντας από την προσωπική του εμπειρία ως εκπαιδευτικός υποστήριξε την ανάγκη συνεργασίας Χριστιανών Ορθόδοξων και Μουσουλμάνων θεολόγων στα σχολεία. Και οι δύο ομιλητές συμφώνησαν στον καίριο ρόλο της εκπαίδευσης ως μέσου υπέρβασης των στερεοτύπων που προκαταλαμβάνουν και γεννούν βία και ρατσισμό.

Η Γ΄ Συνεδρία περιλάμβανε ζητήματα αντιμετώπισης κρουσμάτων βίας και έφερε τον τίτλο «Η ενδοοικογενειακή βία, όταν η σκιά γίνεται σκοτάδι». Η κ. Ειρήνη Αθανασάκη, ως πρώτη ομιλήτρια, παρουσίασε αναλυτικά την χριστιανική οπτική επί της ενδοοικογενειακής βίας και την οπτική διεθνών συμβάσεων υπέρ της έμφυλης ισότητας, παρουσίασε στατιστικά στοιχεία κρουσμάτων βίας και μίλησε ακροθιγώς για τη σημασία του μαθήματος των θρησκευτικών ως μέσου καλλιέργειας υγιών στάσεων ζωής. Εν συνεχεία, ο Σοφιολογιώτατος Μουφτής Ξάνθης κ. Μπιλάλ Καραχαλήλ τοποθετήθηκε για ζητήματα Σαρίας, γάμου και πολυγαμίας. Την συνεδρία έκλεισε με τις παρεμβάσεις του Ελλογιμωτάτου Καθηγητού της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Θεοδώρου Πιτταρά και του κ. Α. Στεφανίδη, κοινωνιολόγου και εργαζόμενου στο Συμβουλευτικό Κέντρο Υποστήριξης Γυναικών-Θυμάτων Βίας του Δήμου Αλεξανδρούπολης, κάνοντας λόγο για τον τρόπο δράσης των υπεύθυνων δομών προς θύτες και θύματα, καθώς και για το πρόβλημα του τρόπου αντιμετώπισης περιστατικών βίας, αφού πολλές γυναίκες φοβούνται να μιλήσουν για την συναισθηματική, ψυχολογική, λεκτική ή/και σωματική βία που δέχονται από μέλη της οικογένειάς τους. Ενδιαφέρον είχε κατά τη συζήτηση που ακολούθησε την εν λόγω Γ΄ Συνεδρία ότι ανέκυψε το πρόβλημα της βίας προς τους άντρες, για το οποίο οι σχετικές δομές δεν έχουν μεριμνήσει λόγω της μικρότερης έκτασής του, αλλά και διότι η στερεοτυπική ανατροφή ενός άντρα δεν θα τον οδηγούσε πότε να ομολογήσει ότι έπεσε θύμα βίας από την γυναίκα του.

Η Δ΄ Συνεδρία υπό τον τίτλο «Συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής: σκιές που κρύβουν κινδύνους» ξεκίνησε με την ομιλία της κ. Ιλκνούμ Κιγιτζή, η οποία τοποθετήθηκε επί των ζητημάτων που μία σύγχρονη μουσουλμάνα της μειονότητας αντιμετωπίζει ως προς τη σχέση εργασίας-οικογένειας και την

εύρεση χρόνου για την οικοδόμηση μίας ποιοτικής σχέσης με τα παιδιά. Στη συνέχεια, ο π. Αντώνιος Καλλιγέρης, με την ιδιότητά του ως Διευθυντή της Διεύθυνσης Ποιμαντικής Γάμου και Οικογένειας του Ιδρύματος Νεότητας και Οικογένειας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, αναφέρθηκε στις προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας της σχέσης οικογένειας-καριέρας, αλλά και στην απουσία κοινωνικής πολιτικής υπέρ των γυναικών στις εργασιακές σχέσεις. Στο πλαίσιο της συνεδρίας υπήρξε παρέμβαση της κ. Μαρίας Σιδηροπουλου σε ζητήματα κοινωνικών προβλημάτων και τάσεων περί θρησκείας και ταυτότητας.

Η Ε΄ Συνεδρία, με θέμα «Trafficking: η ευθύνη της πρόληψης» περιλάμβανε τις ομιλίες του Επίκουρου Καθηγητή Κοινωνικής Θεωρίας του σύγχρονου Πολιτισμού και Χριστιανισμού του Α.Π.Θ. κ. Χρήστου Τσιρώνη και του Ιεροδιδασκάλου κ. Ραχμί Μπασιά. Και οι δύο ομιλητές τοποθετήθηκαν σε ζητήματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας προσώπων και ανεφέρθησαν σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με τον κάθε ομιλητή να στηρίζεται στην οικεία προς αυτόν θρησκευτική παράδοση. Στη συνέχεια αναγνώστηκε από την κ. Μαρία Σιδηροπουλου η εισήγηση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Θρησκειολογίας κ. Αγγελικής Ζιάκα, η οποία λόγω ασθενείας δεν μπόρεσε να καταστήσει δυνατή την παρουσία της στο Συνέδριο.

Την Κυριακή 30/09/2018, τελευταία ημέρα του Συνεδρίου, αρχικά τελέσθηκε Αρχιερατική Θ. Λειτουργία από τους Μητροπολίτες Ιλίου κ. Αθηναγόρα και Αλεξανδρουπόλεως κ. Άνθιμο στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγ. Νικολάου Αλεξανδρουπόλεως, ενώ στη συνέχεια επακολούθησε η ολοκλήρωση των εισηγήσεων σε στρογγυλή τράπεζα εντός του Επισκοπείου, με θέμα: Η ανάγκη ανάπτυξης συνεργασιών και τα βήματα που οφείλουν και πρέπει να γίνουν ευρύτερα στον Ελλαδικό χώρο μετά το πιλοτικό αυτό Συνέδριο, ώστε να μην αποτελέσει έναν διάττοντα αστέρα. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως κ. Άθνιμος τόνισε την ανάγκη εκμάθησης από πλευράς της μουσουλμανικής κοινότητας της ελληνικής γλώσσας, ώστε τα μέλη της να είναι να θέση να διεκδικούν τα δικαιώματά τους ως Έλληνες πολίτες. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιλίου κ. Αθηναγόρας υποστήριξε την ανάγκη υιοθέτησης ενός πνεύματος αγάπης και την δημιουργία μιας γέφυρας συνεργασίας μεταξύ της Εκκλησίας της Ελλάδος και της μουσουλμανικής κοινότητας. Δήλωσε την ικανοποίησή του για τη διοργάνωση του εν λόγω Συνεδρίου στην Αλεξανδρούπολη, λόγω ακριβώς της ύπαρξης στην ευρύτερη περιοχή της Θράκης μεγάλου μουσουλμανικού πληθυσμού και της αρμονικής συμβίωσης των δύο θρησκειών, διότι τοιουτοτρόπως δόθηκε η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να αποκτήσουν μια υγιέστερη εικόνα για το Ισλάμ, η οποία διαφέρει από το βίαιο πρόσωπο που σταθερά προβάλλουν οι κινηματογραφικές ταινίες.

Τέλος, ο Σοφιολογιώτατος Μουφτής Κομοτηνής κ. Χαλήλ Τζιχάντ υποστήριξε ότι τα βίαια γεγονότα σε βάρος των γυναικών και του ανθρώπου απορρέουν γενικά από μία λάθος ερμηνεία των λόγων του Κορανίου. Επιπλέον, σημείωσε ότι κατά την αραβική γραμματική, το τρίτο πρόσωπο, του οποίου γίνεται συχνή χρήση στο Κοράνι, αφορά και στα δύο φύλα.
Ακολούθησε ανοιχτή συζήτηση με τη συμμετοχή του κοινού, κατά τη διάρκεια της οποίας προτάθηκαν η δημιουργία ενός δικτύου δράσης ανάμεσα σε Υπηρεσίες των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος και των Συνοδικών Επιτροπών Αυτής. Τονίστηκε με έμφαση από όλους τους συμμετέχοντες στο Συνέδριο ότι η δομή και ο τρόπος ποιμαντικής διακονίας και λειτουργίας των Ενοριών αναδεικνύεται σε πρότυπο οργάνωσης της Ελληνικής Κοινωνίας.

Προτάσεις που σημειώθηκαν από πλευράς τόσο των ομιλητών του Συνεδρίου όσο και του κοινού, ήταν η δημιουργία υλικού που θα περιλαμβάνει τα πορίσματα του πιλοτικού αυτού Α΄ Συνεδρίου προς χρήση των θρησκευτικών κοινοτήτων και των εκπαιδευτικών, η σύντομη χρονικά επανάληψη ανάλογων Συνεδρίων τόσο σε άλλες περιοχές της Θράκης, όσο και σε άλλες Περιφέρειες της Ελλάδας, ώστε να υπάρξει ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών, η δημιουργία ιστοσελίδας του συνεδρίου κ.λπ. Η δημιουργία εντύπου (ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟ) της Εκκλησίας της Ελλάδος, το οποίο να διατεθεί σε όλους τους Ι. Ναούς της Ελληνικής Επικράτειας με θέμα: «Η ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΗΣ». Το πρώτο βήμα από την Εκκλησία έγινε! Πλέον με την κοινή προσπάθεια των Θρησκειών για την υπέρβαση των διακρίσεων και ανισοτήτων μεταξύ των φύλων εγκαινιάστηκε η αρχή μίας συνεργασίας με επίκεντρο τον άνθρωπο.
Μετά την λήξη του Συνεδρίου, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιλίου κ. Αθηναγόρας προσέφερε σε όλους τους Εισηγητές μικρά συμβολικά δώρα εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αλεξανδουπόλεως δεξιώθηκε στο υπερσύγχρονο και πρότυπο Ίδρυμα της Ιεράς Μητροπόλεως, το Ιωακείμειο Γηροκομείο, τους κ.κ. Συνέδρους, όπου μαζί με το καταληκτήριο γεύμα προσέφερε σε όλους βιβλία και αναμνηστικά συμβολικά δώρα της φιλοξενούσης Ι. Μητροπόλεως.
Ήταν σημαντικές, μετά το πέρας του γεύματος, οι θετικές δηλώσεις των Μουφτήδων της Θράκης για την υπέρβαση αυτή της Εκκλησίας της Ελλάδος στην πραγματοποίηση αυτού του Συνεδρίου.